

Akuttsmerteteam (AST) i HSØ

November 2017

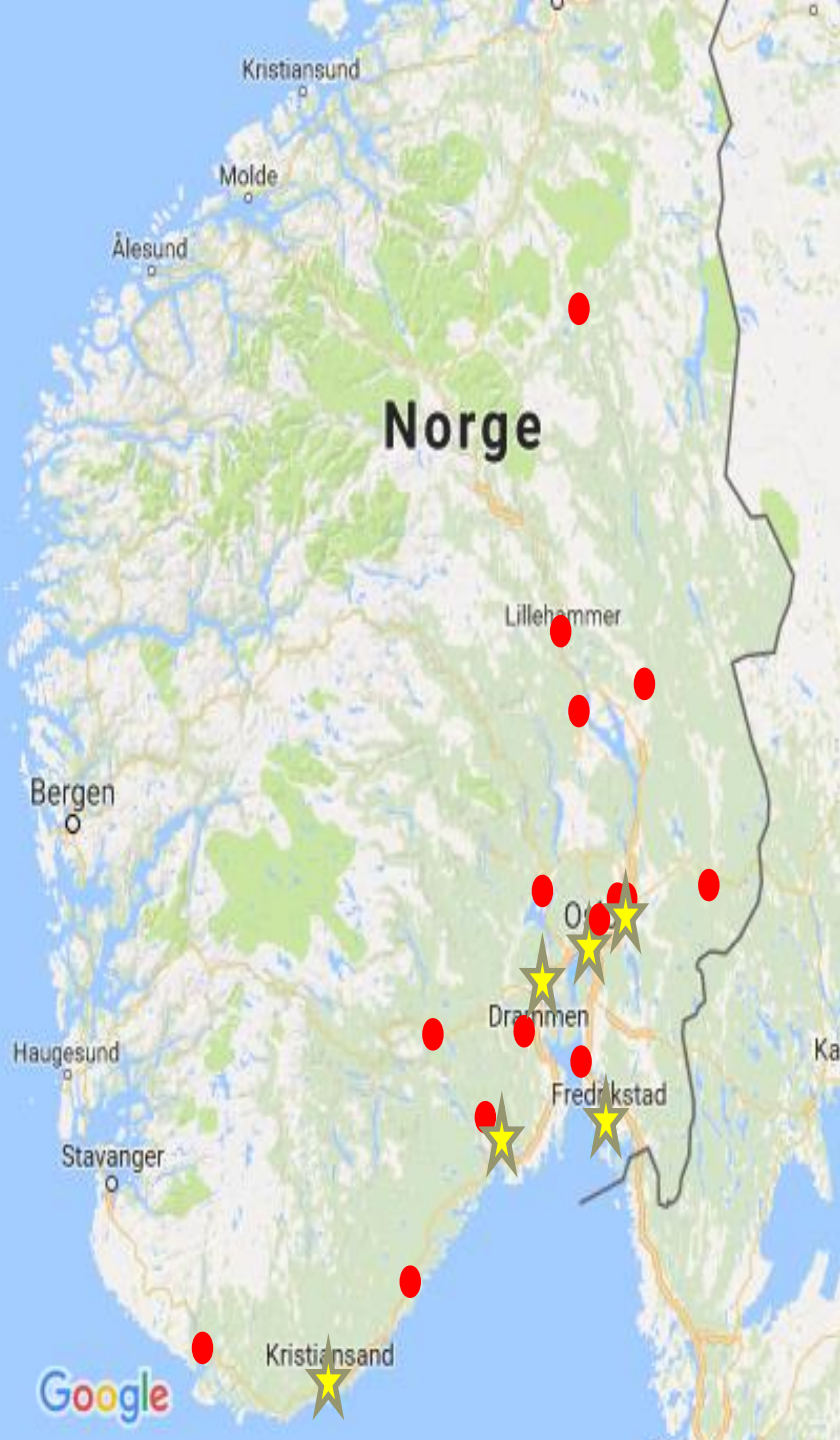
Tone Marte Ljoså(OUS) og Eva Undall(STHF)

Bakgrunn

- Publisert artikkel av Brian Ready i 1988 – en beskrivelse av akuttsmerteteam
- Harald Breivik – Universitets Hospital i Bern, Sveits og Rikshospitalet, Oslo
- Studier fra 1952 – 1992 viste alle dårlig håndtering av akutt smerte.
- Ønske om å få til en endring – opprette akuttsmerteteam i sykehus.
- Økt fokus – økt kunnskap, bedre pasientoppfølging og undervisning av kollegaer

Studie ved 14 norske sykehus 2010

- Mange pasienter rapporterer at de har hatt moderate til intense smerter postoperativt, særlig ved bevegelse.
- Systematisk registrering og dokumentasjon av postoperative smerter ble bare utført hos en femtedel av pasientene.

★ Akuttsmerte team (AST)

AST OUS

AST Ahus

AST Bærum Sykehus

AST sykehuset i Østfold (Fredrikstad)

AST sykehuset i Telemark Skien

AST Sørlandet sykehus i Kristiansand

● Mangler egne AST

Sørlandet sykehus Arendal og Flekkefjord

Ringerike

Notodden

Moss

Tynset

Kongsvinger

Lillehammer

Gjøvik

Hamar/Elverum

Betanien

Diakonhjemmet

Martine Hansen

Lovisenberg

Drammen

Tilknytning i organisasjon

- Ved de sykehusene det er smerteklinikk er AST organisert der.
- Alle teamene er organisert innen anestesifaget, OUS har egen avdeling.
- Anestesilege og anesthesi/intensiv sykepleiere i alle team.
  - Andre: spesialspl i palliasjon og kreft, Spl med master i smerte og lege i palliasjon,

Tilknytning

- 5 av 6 sykehus har ansatt lege/sykepleier for å jobbe i AST
- 3 av 6 sykehus har også personell ansatt ved andre avdelinger som bidrar i AST

Tilgjengelighet

- Det er tilbud 5 dager per uke
  - Ett sykehus har tilbud 4 dager
  - Ett sykehus har tilbud en dag per uke.
- Hvis AST ikke er tilgjengelig, er det anestesilege på vakt som bistår. 3 av 6 oppgir at også palliasjon bistår.
- OUS har 72 tilsyn per uke, mens de mindre sykehusene oppgir fra 3-40 tilsyn.

Hvem får tilsyn?

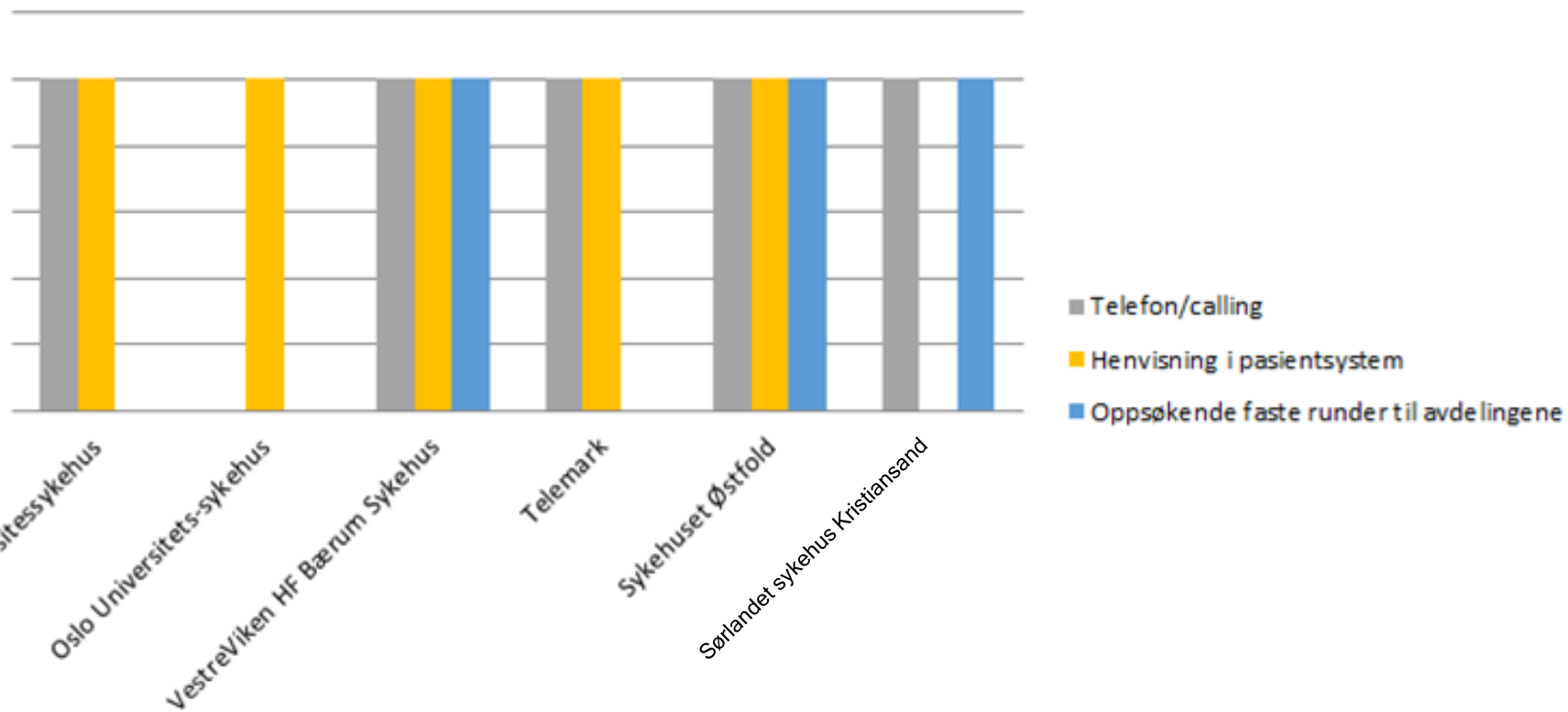
- Alle teamene server alle sykehusets avdelinger.
- De avdelingene som hyppigst får tilsyn er ortopedisk, gastrokirurgisk og gastromedisin.

Hva utløser tilsyn?

- Calling og telefon (5/6)
- Henvisning via pasientsystem (5/6)
- Oppsøkende faste runder til avdelingene (3/6)

Hva utløser tilsyn av akuttsmerteteamet?

Mest vanlig problematikk

- Langvarig smerter med akutt smerte (5/6)
- Postoperativ smertebehandling (4/6)
- Behandling med EDA (4/6)
- Medikamentjusteringer po/iv (3/6)
- Andre: Oppfølging av perifere blokader, pas med rus/LAR med smerter.

Andre oppgaver AST har ansvar for

- Arrangere kurs (5/6)
- Undervise (5/6)
- Lage retningslinjer (5/6)
- Lage prosedyrer (3/6)
- Bedside veiledning (3/6)
- Delaktig i tverrfaglig team (2/6)
- Veiledning av studenter/hospitanter (1/6)

Samarbeid med kommunale/lokale aktører

- 3 av 6 har samarbeid
- Fastleger
- Hjemmesykepleie
- DPS
- Kommunalakuttpost/rehabilitering
- Kommunalenhet for funksjonshemmede barn

Palliasjon

- 1 av 6 AST team har ansvar for palliasjon
- 3 av 6 har et samarbeid med palliasjon
  - Felles konsultasjoner
  - Etter innleggelse av EDA/spinal uoppfordret tilsyn
  - Faste tverrfaglige møter per uke
  - Samarbeid om blokader

Videre utvikling??

- AST følger opp pasienter med vanskelig håndterbar postoperativ smerte etter utskrivelse
- AST samarbeider med smerteklinikk for å forebygge langvarige smertetilstander etter kirurgi.

(Tiippana E, et al, Scandinavian Journal of pain 2016)